

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОВА ЗМІ

Освітня програма: **Журналістика**
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність: **061 Журналістика**

Галузь знань: **06 Журналістика**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “25” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Мова ЗМІ
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Савчук Руслана Любомирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики
Контактний телефон викладача	0978123234
E-mail викладача	ruslana-savchuk@ukr.net
Формат дисципліни	денна
Обсяг дисципліни	180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення методологічних і загальнонаукових аспектів курсу, особливостей виконання різних форм робіт. Згідно з графіком консультацій.
2. Анотація до курсу	
«Мова ЗМІ» – одна з провідних дисциплін, що тісно пов'язана з професійною підготовкою фахівців-журналістів в Україні. Це зумовлює її зв'язок фактично з усіма лінгвістичними («Вступ до мовознавства», «Практикум з української мови», «Культура усного мовлення», «Стилістика української мови», «Культура мови та типологія помилок у ЗМІ» тощо) та суто журналістськими («Вступ до журналістики», «Теорія журналістики», «Теорія і методика журналістської творчості», «Жанри журналістики», «Комунікаційні технології» тощо) дисциплінами, що враховується й використовується під час викладання. Інтегративність курсу не тільки забезпечує ознайомлення студентів із теоретичними основами сучасної української літературної мови, а й дає змогу закріпити професійні знання та вміння у журналістській діяльності. Методологічною базою дисципліни є розгляд лінгвістичних проблем у контексті сучасних гуманітарних знань, антропоцентричний підхід до мовних явищ, який зобов'язує вивчати «мову в людині». Основну увагу зосереджено на особливостях культури професійного мовлення журналіста, грамотності написання журналістських матеріалів.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу «Мова ЗМІ» – поглибити й закріпити знання студентів-журналістів із теоретичних основ сучасної української літературної мови; сприяти оволодінню мовними нормами; ознайомити з лексико-граматичними особливостями організації текстів різних жанрів ЗМІ в цілому та принципами відбору; сформувати навички правильного використання лінгвістичних засобів залежно від сфери й мети спілкування та роботи з журналістськими текстами. Завдання (цілі) курсу: 1) систематизувати теоретичні знання студентів про формування та розвиток української мови, принципи її організації та функціонування; 2) сприяти практичному удосконаленню культури усного й писемного мовлення майбутніх журналістів; 3) детальніше розглянути проблемні питання фонетики, фонології, морфеміки, словотвору, пунктуації сучасної української літературної мови; 4) показати своєрідність функціонування орфоепічних та орфографічних норм української мови, лексики, фразеології, граматики; 5) навчити студентів характеризувати мовностилістичні особливості журналістських текстів різних жанрів.	
4. Компетентності	
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен здобути такі компетентності: – знання та розуміння предметної області й професійної діяльності журналіста;	

- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності;
- здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях;
- здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України;
- здатність планувати свій час, працювати автономно, самостійно;
- здатність працювати в колективі, мотивувати на досягнення мети, приймати раціональні рішення, створювати психологічно позитивний клімат, діяти на базі етичних принципів, готовність брати ініціативу на себе;
- здатність до побудови та реалізації власної траєкторії навчання упродовж життя (навчання та самоосвіта), коригування власної професійної діяльності в контексті основних професійних вимог до журналіста;
- здатність виконувати власне дослідження на належному рівні;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, написання аналітичних і публіцистичних текстів, дотримуватись норм правопису сучасної української мови;
- здатність поважати погляди представників інших культур, цінувати різноманіття та мультикультурність, враховувати гендерний фактор;
- здатність вільно оперувати фаховими термінами для виконання професійних завдань;
- володіння основними мовознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів (зокрема публіцистичного);
- здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали й добирати посібники й підручники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання;
- здатність розвивати когнітивні, психомоторні, поведінкові механізми – пам'ять, увагу, критичне ставлення, почуття відповідальності та ін.;
- здатність ефективно і компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в професійній сфері;
- здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись принципів академічної доброчесності;
- вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання;
- знати і розуміти систему мови, загальні властивості мистецтва слова, історію української мови, вміти застосовувати набуті знання у професійній діяльності;
- знати норми української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;
- організовувати процес свого навчання і самоосвіти (самостійної роботи); професійно-методичну та навчальну діяльність;
- володіти навичками пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, кваліфіковано презентувати результати професійної (наукової, інноваційної) діяльності із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- бути здатним визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення;
- уміти аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах журналістики та мовознавства; оцінювати результати власних наукових досліджень із використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій;
- оцінювати розвиток мовознавчої, журналістської думки від давнини до сучасності, знати

відомі праці українських і зарубіжних філософів, лінгвістів, культурологів, журналістів; – дотримуватися правил академічної доброчесності.					
5. Результати навчання					
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:					
– вільно, гнучко й ефективно використовувати мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і сферах спілкування (офіційному, неофіційному) для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя;					
– застосовувати практично у конкретних життєвих ситуаціях теоретичні знання з курсу, грамотно моделювати тексти кожного стилю;					
– кваліфіковано працювати зі значними обсягами інформації;					
– аналізувати результати наукових досліджень, застосовувати їх у процесі розв’язання конкретних освітніх і дослідницьких завдань;					
– виступати з доповідями і повідомленнями перед аудиторією за результатами власної пізнавальної діяльності, дотримуючись норм сучасної української літературної мови;					
– дискутувати, переконливо аргументуючи особисту життєву позицію, узгоджуючи її із загальнолюдськими моральними й етичними нормами;					
– характеризувати відповідні мовні засоби зі стилістичного погляду, доречно застосовувати невербальні чинники спілкування;					
– писати публіцистичні тексти, добираючи відповідні мовні засоби, виражаючи своє ставлення, враховуючи ситуацію спілкування, зокрема адресата;					
– орієнтуватися в сучасних лексикографічних джерелах і використовувати їх у практичній діяльності;					
– редагувати неправильно побудовані речення, виправляти мовні помилки в ЗМІ.					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			24		
практичні заняття			36		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр		Спеціальність	Курс (рік навчання)	Норматив- ний / вибірковий	
4		061 Журналістика	2	Норматив- ний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літерату- ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Мова ЗМІ». Мовна ситуація в Україні 1. Зміст і структура курсу «Мова ЗМІ», його зв’язок з іншими навчальними дисциплінами. 2. Поняття національної та літературної мови. Ознаки літературної мови. 3. Культура мови і культура мовлення. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. 4. Мовна норма. Типи мовних норм.	Лекція. Практичне заняття. Самостій- на робота	Відпові- дно до списку рекомен- дованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно- методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкла- дом

5. Поняття рідної та державної мови. Конституція України про державну мову та мови національних меншин. 6. Престиж мови. Мовна ситуація. Мовна політика. 7. Геноцид – етноцид – лінгвоцид. Основні форми лінгвоциду в Україні та в інших державах. 8. Україномовні ЗМІ: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції.					
Тема 2. Природа, функції та будова мови. Науки про мову 1. Українська мова – одна із форм національної культури. Суспільний характер мови, її функції. 2. Мова як біологічне та психічне явище. 3. Мова і мислення. 4. Мова і мовлення. 5. Знакова природа мови. Мовознавство й семіотика. 6. Система і структура мови. Основні одиниці мови та їх функції. Поняття синхронії та діахронії. 7. Науки про мову. Міждисциплінарні мовознавчі науки ХХІ ст., їх завдання та перспективи.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом
Тема 3. Фонетика. Фонологія. Орфоепія 1. Предмет і завдання фонетики. Акустичні властивості звуків. 2. Анатомо-фізіологічний аспект вивчення звуків. Мовний апарат. 3. Класифікація голосних та приголосних звуків. 4. Сегментні і суперсегментні одиниці мови. Склад. Наголос. 5. Фонологія як розділ мовознавства. Поняття фонем. Функції фонем. 6. Поняття орфоєпії. Орфоєпічні норми. Основні випадки порушення орфоєпічних норм. 7. Вимова голосних. 8. Вимова приголосних.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

Тема 4. Графіка та орфографія української мови 1. Писемне мовлення як матеріальне втілення мислення людини. Неалфавітні види письма. Піктографічне письмо. Ідеографічне письмо. 2. Алфавітне письмо. Алфавіт – зоровий образ культурного розвитку народу. Транслітерація українського алфавіту латинськими буквами. 3. Український правопис. Підсистеми правопису: графіка, орфографія, пунктуація. 4. Українська графіка. Графічні засоби. Транслітерація та її роль у передачі іншомовних власних назв. 5. Орфографія. Принципи українського правопису: фонетичний, морфологічний, історичний, або традиційний. 6. Новий український правопис. Суть концепції сучасного українського правопису. Найскладніші правила чинного українського правопису.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом
Тема 5. Лексикологія. Слово як номінативна одиниця мови 1. Предмет і завдання лексикології. Зв'язок лексикології з іншими науками. 2. Слово як номінативна одиниця мови. Ознаки слова. Поняття лексеми. 3. Лексичне й граматичне значення слова. Типи лексичних значень. Пряме і переносне значення слова в мові ЗМІ. 4. Полісемія (багатозначність слів) та моносемія (однозначність слів). Терміни. Дефініція терміна. 5. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми, їх типи та особливості використання в мові ЗМІ. 6. Ономастика як наука про власні імена. Антропоніми, топоніми, гідроніми тощо. Особливості використання ономастичної лексики в газетному мовленні.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

Тема 6. Словниковий склад української мови. Функціональні стилі 1. Групи лексики сучасної української мови за походженням. Власне українська і запозичена лексика. Основні причини запозичень. Старослов'янізми в українській мові, їх основні ознаки. 2. Слова іншомовного походження. Інтернаціоналізми, екзотизми (етнографізми) та варваризми, їх значення в публіцистичному тексті. Явище пуризму. 3. Стилiстично нейтральна та стилістично забарвлена лексика. Розмовна та просторічна лексика, їх склад та характер. Діалектизми. Жаргонізми й арготизми. 4. Активна і пасивна лексика. Архаїзми й історизми. Неологізми, їх види. Оказіоналізми. 5. Загальне поняття про функціональні стилі української мови, їх коротка характеристика. 6. Публіцистичний стиль як основа мовлення ЗМІ, його особливості. Роль журналістів у становленні й збагаченні публіцистичного стилю.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 8 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом 3
Тема 7. Фразеологія. Лексикографія 1. Поняття фразеології. Джерела і склад української фразеології. 2. Фразеологізми, їх класифікація. Структурні типи фразеологічних одиниць. 3. Трансформація фразеологізмів у мові мас-медіа. 4. Мовні штампи. Уникнення мовних штамів у ЗМІ (у пресі, на радіо, телебаченні). 5. Поняття про лексикографію. Сучасна українська лексикографія. Типи словників. 6. Значення енциклопедій та словників у редакційній практиці. Робота журналістів зі словниками.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 10 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом 3

Тема 8. Морфеміка і словотвір 1. Поняття про морфеміку. Морфема мінімальна значуща одиниця мови. 2. Корінь, його значення і структура. 3. Характеристика афіксальних морфем: префікс, суфікс, закінчення, постфікс, інтерфікс, конфікс, уніфікс. 4. Основа слова. Характеристика основи слова. 5. Словотвір як розділ мовознавчої науки. Предмет і завдання словотвору. 6. Способи словотворення в сучасній українській мові.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 12 год.	5 балів	Протягом семестру згідно розкладом 3
Тема 9. Морфологія як наука про частини мови. Іменник. Прикметник 1. Морфологія. Загальне поняття про частини мови. Критерії виділення частин мови. 2. Іменник. Відмінювання іменників, відміни та групи. 3. Кличний відмінок іменників. Форми звертань в українській мові. Огріхи вживання кличного відмінка у ЗМІ. 4. Відмінювання власних назв, аббревіатур. Невідмінювані іменники. 5. Прикметник. Розряди прикметників за значенням, групування за формою та відмінюванням. 6. Ступені порівняння прикметників. Помилки у вживанні форм ступенів порівняння прикметників у мові ЗМІ. 7. Словотворення прикметників.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 8 год.	5 балів	Протягом семестру згідно розкладом 3
Тема 10. Числівник. Займенник 1. Числівник. Лексико-граматичні розряди числівників, їх відмінювання. 2. Правописні особливості числівників. 3. Специфіка використання числівників у мові ЗМІ. Типові	Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних	5 балів	Протягом семестру згідно розкладом 3

помилки. 4. Займенник. Розряди займенників за значенням. Відмінювання займенників. 5. Граматико стилістичне використання займенників у будові публіцистичного тексту. Типові помилки у вживанні займенників.			матеріалах до практичних занять. 2 год; 10 год.		
Тема 11. Дієслово. Прислівник 1. Дієслово. Неозначена форма дієслова. Дієвідмінювання. Граматичні категорії дієслова. Стилiстична змiна часових форм i способiв дiєслiв у тексті. 2. Особливості використання дієслів у мові мас медіа. 3. Безособові дієслова в тексті. Форми на <i>но, то</i>, особливості їх функціонування в публіцистичному тексті. 4. Дієприкметник. Тенденції вживання активних дієприкметників у мові ЗМІ. Способи перекладу. 5. Дієприслівник. Особливості функціонування дієприслівників у мові масмедіа 6. Прислівник. Розряди прислівників за значенням, походженням і будовою. Особливості правопису, наголошення прислівників та прислівникових словосполучень. 7. Безособово предикативні слова (слова «категорії стану»). Перехід прислівників у прийменники, сполучники та частки. 8. Відображення в журналістських текстах семантичного багатства прислівників.	Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 12 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом
Тема 12. Службові частини мови: прийменник, сполучник, Вигук 1. Прийменник. Первинні (непохідні) та вторинні (похідні) прийменники. Правопис прийменників. Вживання прийменників із різними	Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

непрямими відмінками іменників, семантика прийменникових конструкцій. 2. Синонімія прийменникових конструкцій у публіцистичному тексті. Помилки у вживанні прийменників. Роль прийменникових конструкцій у творенні словосполучень. 3. Сполучник. Типи сполучників за походженням. Прості, складні й складені сполучники. Семантична характеристика сурядних і підрядних сполучників. Правопис сполучників. 4. Випадки ненормативного вживання сполучників у журналістських текстах 5. Частки, їх семантико-конструктивна й стилістична роль у тексті. Словотворчі, формотворчі частки. Правопис часток. 6. Особливості вживання часток у мові ЗМІ. 7. Вигук. Семантичні різновиди вигуків (емоційно-експресивні, звуконаслідувальні, формули вітання та прощання). Поповнення вигуків за рахунок інших слів, словосполучень та речень. Помилки у вживанні вигуків.			матеріалах до практичних занять. 2 год; 8 год.		
Тема 13. Синтаксис і пунктуація української мови. Словосполучення 1. Синтаксис як учення про будову речень і словосполучень . Предмет синтаксису. Синтаксис і пунктуація. Основні синтаксичні одиниці. 2. Словосполучення та інші сполучення слів. 3. Типи словосполучень за морфологічним (частиномовним вираженням головного слова. 4. Граматичні зв'язки слів у словосполученні (узгодження, керування, прилягання) 5. Семантика словосполучення. Смыслові відношення між компонентами: атрибутивні	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 6 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

(означальні), об'єктні й обставинні. 6. Особливості використання словосполучень у мові ЗМІ. Помилки у побудові словосполучень.					
Тема 14. Речення як одиниця синтаксису. Головні та другорядні члени речення 1. Речення як синтаксична одиниця. Ознаки речення. Речення і судження. Типи речень. 2. Аспекти вивчення речення: формально-синтаксичний, семантико-синтаксичний і комунікативний. 3. Просте двоскладне речення. Головні члени речення. Підмет, його формальні та семантичні особливості. Види підмета за будовою. 4. Присудок. Формальні та семантичні особливості присудка. Види присудка за будовою. 5. Поняття про другорядні члени речення. Складні випадки розмежування. 6. Додаток як синтаксичне вираження об'єкта. Прямі і непрямі додатки. 7. Означення як синтаксичне вираження атрибута. Узгоджене та неузгоджене означення. Прикладка як особлива форма означення. 8. Обставина як синтаксичне вираження різних ознак відношень дії або стану. Види обставин.	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 6 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом
Тема 15. Односкладні речення та їх типи. Просте ускладнене речення 1. Загальна характеристика односкладних речень, їх функції в мові ЗМІ. Типи односкладних речень (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні, номінативні (називні), генітивні). 2. Неповні речення, слова-речення, незакінчені (обірвані) речення, їх	Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 6 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

функціональне навантаження в публіцистичному тексті. 3. Поняття про просте ускладнене речення, його функції в мові ЗМІ. 4. Однорідні члени речення. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення. Пунктуація. 5. Речення з відокремленими членами (означеннями, прикладками, обставинами, додатками, уточнювальними словами), способи їх вираження та функції в мові ЗМІ. Пунктуація. 6. Речення зі вставними і вставленими конструкціями, способи їх вираження та функції в мові ЗМІ. Пунктуація. 7. Звертання, його види. Звертання різної тональності у практиці журналіста. Пунктуація.					
Тема 16. Складне речення. Типи складних речень 1. Складне речення. Визначальні ознаки складного речення, його функції в мові ЗМІ. 2. Складносурядні речення, їх функціонування в мові ЗМІ. Синтаксичні відношення між частинами складносурядних речень, різновиди складносурядних речень. Пунктуація. 3. Загальна характеристика складнопідрядних речень, їх структура і функції в мові ЗМІ. Засоби оформлення зв'язку між головною і підрядною частинами. Типи складнопідрядних речень. Пунктуація. 4. Безсполучникові складні речення, їх функції в мові ЗМІ. Безсполучникові складні речення з однотипними та різнотипними частинами. 5. Поняття про багатокомпонентні складні речення з різними видами зв'язку, їх функціональне навантаження в мові ЗМІ. Пунктуація. 6. Період, його структурні типи,	Лекція. Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 2 год; 6 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

особливості інтонації.					
Тема 17. Способи відтворення чужого мовлення 1. Поняття про чуже мовлення і засоби його передачі. 2. Пряма мова та способи її вираження у публіцистичному тексті. Пунктуація. 3. Непряма мова. Розділові знаки в реченнях із непрямою мовою. 4. Невласне пряма мова, або вільна непряма мова. 5. Діалог, або діалогічна мова. Розділові знаки при діалозі. Діалог у сучасному телевізійному мовленні. 6. Цитата та засоби її передачі в мові ЗМІ. Розділові знаки при цитатах.	Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом 3
Тема 18. Текст. Дискурс 1. Сутність тексту, його ознаки. Типологія текстів. 2. Складне синтаксичне ціле (надфразна єдність, прозова строфа) як одиниця тексту. Засоби зв'язку компонентів складного синтаксичного цілого. Стилистичні властивості складного синтаксичного цілого в текстах ЗМІ. 3. Поняття про дискурс. Типи дискурсів. 4. Особливості публіцистичного тексту. 5. Початки і кінцівки як структурні елементи радіо- та телепрограм, телетекстів. 6. Абзац. Роль абзаців у тексті. 7. Особливості редагування тексту.	Практичне заняття. Самостійна робота	Відповідно до списку рекомендованих джерел	Опрацювати відповідні наукові джерела, виконати завдання, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять. 2 год; 4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом 3
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт «9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Режим			

	доступу: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka».pdf Загальні 100 балів включають: 20 балів за практичні заняття; 15 балів за самостійну роботу; 15 балів за контрольну роботу; 50 балів за іспит.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.
Практичні заняття	Робота на практичному занятті оцінюється за п'ятибальною шкалою залежно від повноти відповіді студента.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.

8. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWmpLODcN6M2XRt7GPFip0uT8> і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc?fbclid=IwAR14PNKG9iKdUn4NJsjoX0rOCZr7YVFeNGdlgE3J2alaDNsc_GiizOs3_NQ

9. Рекомендована література

1. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. Львів : Світ, 1990. 232 с.
2. Бевзенко С. П. Вступ до мовознавства: короткий нарис : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Вища школа, 2006. 143 с.
3. Волощак М. Неправильно-правильно : довідник з українського слововживання (за матеріалами засобів масової інформації). 2 вид., доп. К. : Просвіта, 2004. 159 с.
4. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 536 с.
5. Дорошенко С. І. Загальне мовознавство : навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2006. 284 с.
6. Єрмоленко С. Я., Бирик С. П., Коць Т. А. Літературна норма і мовна практика : монографія. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2013. 320 с.
7. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів : ЛНУ, 2000. 68 с.
8. Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. К. : Літера ЛТД, 2011. 560 с.
9. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства : підручник. К. : Академія, 2009. 336 с.
10. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник. 3-тє вид. К. : Академія, 2010. 463 с.
11. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
12. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. К. : Либідь, 2001. 240 с.
13. Стишов О. А. Українська лексика кінця XX століття (на матеріалі мови засобів масової інформації) : монографія. К. : Вид. центр КНЛУ, 2003. 388 с.

14. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. К. : Наук. думка, 2019.
15. Яцимірська М. Культура фахової мови журналіста : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2004. 332 с.

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент **Савчук Руслана Любомирівна**